

UYDURMA “HAYVAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNAMESİ” GERÇEĞİ

Mehmet ALTUNTAŞ, 21.09.2022

<https://www.hertaraf.com/haber-uydurma-hayvan-haklari-evrensel-beyannamesi-gercegi--mehmet-altuntas-10023>

Son yıllarda 5199 sayılı kanunun 6 maddesi gerekçe gösterilerek saldırgan ve hastalıklı başıboş köpekler ısrarla sokakta tutulmaya devam ediyor. Bir yanda belediyeler 2004 ten bu yana yapması gereken kısırlaştırma çalışmalarını gereğince yapmamışken diğer yandan kısırlaştırma olsa bile 10 milyonu aşan kimilerine göre 15 milyonu bulan başıboş köpek sayısının azaltılabilmesi için bir yöntem olarak işe yaramadığı/yaramayacağı dünyada uygulanmış bir örneğinin bulunmadığı bilimsel olarak da izah ediliyor. İsrarla sokakta köpeklerin başıboşluğunun beslenmesi ve korunmasının vicdani ve merhametle ilişkisi akılcı ve insani bulunmuyor.

Üstelik sadece 1 Mart 2022 tarihinden bu yana 20 ye yakın çocuk, yaşlı, kadın genç engelli insan yaşamını kaybetmesine rağmen bu konuda her hangi bir adım atılmaması için siyasi partiler ve kamuoyu nezdinde sokaklarda köpeklerin başıboşluğundan mağdur milyonlarca insanın durumunu dile getiren akıl ve feraset sahibi insanlara karşı inanılmaz bir lobi ve saldırı yaşanmaktadır. Umudum siyasi partilerin ve TBMM'de bulunan ilgili komisyonların insan odaklı bir çözüme gidilebilmesi için yalnızca 2700 ün üzerinde sayıya ulaşan sözde hayvan hakları örgütlerini değil bu alanda uzman

akademisyenler, halk sağlığı uzmanları, araştırmacı-gazeteciler, Güvenli Sokaklar ve Yaşam Hakkını Savunma Derneği gibi mağdurların hakkını savunan dernek ve vakıfların da çağrılarak dinlenmesi boyece tek taraflı dinlenerek hazırlanmış olan 5199 sayılı Kanunun bir an önce değiştirilmesidir.

Çok ciddi bir iddiaya göre çocukların ve insanların ölümlerine rağmen köpeklerin sokaklarda başıboşluğunun devamının ve korunmasının sebebi olarak belediyeler ve bir kısım sözde hayvan hakları dernekleri üzerinden devasa bir köpek yemi rantına dikkat çekmek istiyorum. Herne kadar insan evladı bebekler için kullanılan “mama” kelimesini kullanmayı ahlaki ve insani bulsam da sorunun arkasındaki devasa gerekçenin daha iyi anlaşılması için “**Mama Rantı**” kavramını kullanmak zorunda kaldım. Tüm bu tartışmalar devam ede dursun biz esas konumuza odaklanalım.

Konu şudur: TV Programlarında bir ceza profesörünün “varsayalım böyle bir beyanname yoktur” diye sokaklarda köpeklerin başıboşluğunu savunurken konuyu izah etmeye çalışması akıl tutulmasının ötesinde bilimin, izanın, vicdanın ve merhamet kavramlarının paspas edilmesine sebep olmuştur. BM UNESCO birimi tarafından kabul edilmiş böyle bir beyanname olmamasına rağmen Bu yazımızın ana amacı uydurma “UNESCO Hayvan Hakları Evrensel Bildirgesi” adı ile pek çok belediye ve derneğin internet sitesinde yeralan ve maalesef 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun genel gerekçesinde de kullanılan sözde UYDURMA beyanname ile ilgili tüm gerçeklerin bilinmesine ihtiyaç duyulmasıdır.

15 Ekim 1978’de Paris UNESCO evinde ilan edildiği söylenen uydurulmuş bir sözleşme metninin maalesef pek çok resmi kurum, niversite ve sivil toplum kuruluşu tarafından paylaşılmakta olduğu görülmektedir.

Örneğin Üsküdar Belediyesinin internet sitesinde yeralan linkte şu ifadeler yer almaktadır. “Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesi 15 Ekim 1978 tarihinde Paris’teki UNESCO Merkezi’nde törenle ilan edilmiştir. Bu metin, 1989 yılında Hayvan Hakları Birliği tarafından tekrar düzenlenerek 1990 yılında UNESCO Genel Direktörü’ne sunulmuş ve aynı yıl halka açıklanmıştır.” Haykonfed, Hayvanların Yaşam Hakları Konfederasyonu adlı derneğin internet sitesinde de benzer ifadelerin yer aldığı görülüyor. Yine Pamukkale Üniversitesi Deneysel Araştırma biriminin sayfasında Hayvan Hakları Bildirgesi adıyla bir metin yer almaktadır. Bu metin genellikle 10 madde bazı internet sitelerinde de 14 madde olarak yer almaktadır.[i]

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde çevrenin korunması ile ilgili 2872 sayılı Çevre Kanunu çerçevesinde tür koruması, 2873 sayılı Millî Parklar Kanunu çerçevesinde de alan koruması şeklinde hayvan varlığımızın korunmasına çalışılmaktadır ve bu kapsama bilhassa nesli tükenmekte olan hayvanlarımız girmektedir. Ancak, dünya artık toplumsal, ahlaki ve vicdani açıdan, hayvan varlığının, canlı olarak değerlendirildiği bir perspektifle tüm hayvanların yaşamlarının güvence altına alınması yolunda önemli mesafeler katetmeye başlamıştır. Bu çerçevede 15 Ekim 1978 tarihinde Paris'te UNESCO (Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Örgütü) merkezinde yayınlanan "Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesi" kabul edilmiştir. Katılmaya hazırlandığımız Avrupa Topluluğu üye ülkeleri ise, adı geçen Beyannamenin 14 üncü maddesi gereğince ülkelerinde hayvanları koruma açısından önemli adımlar atmışlardır.

Öte yandan, hayvanlar için doğal yaşam parklarının oluşturulmasına ilişkin düzenleme yapılarak, hayvanların daha iyi şartlarda barındırılmalarına imkân sağlanmaktadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(Sıra Sayısı: 276)

Hayvanların korunması amacıyla, işlevsel mekanizmalar geliştirme ve etkili idari tedbirler planlamanın yanı sıra hayvanlara yönelik haksız eylemlere karşı caydırıcı yaptırımlar belirlemenin de önemli olduğunda şüphe bulunmamaktadır. Bu bağlamda, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) tarafından yayımlanan "Hayvan Hakları Evrensel Bildirgesi" ile hayvan haklarının korunmasına yönelik düzenlenmiş diğer uluslararası belgelerde, hayvanların yaşama ve kötü muameleye maruz kalmama gibi temel haklara sahip oldukları vurgulanmaktadır. İnsanlık, ahlaki ve vicdani açıdan, hayvanın bir mal veya eşya olarak kabul edildiği anlayıştan, bir can olarak değerlendirildiği perspektife evrilmiş ve tüm hayvanların yaşamlarının güvence altına alınması yolunda önemli mesafeler katetmiştir.

Şimdi böyle BM bünyesinde kabul edilmiş böyle bir sözleşme olmadığı halde yasama organı tarafından dahi GENEL GEREKÇE OLARAK^[ii] gösterilmiş olması bu yazımızın esas yazılma gerekçesidir. İşin hakikatini maddeler halinde aşağıda açıklamaya çalışacağız.

1. Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesi” Başlıklı 1978 Tarihli Metin, Birleşmiş Milletler Tarafından Kabul Edilmiş, Türkiye Cumhuriyeti Tarafından İmzalanmış, Milletlerarası Statüde Geçerliliği Bulunan Bir Bildiri Değildir. “Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesi” (The Universal Declaration of Animal Rights) başlıklı metnin Birleşmiş Milletler (BM) tarafından 1978 yılında kabul edilen milletlerarası anlaşma statüsünde geçerliliğe sahip olduğu yönünde yaygın bir yanlış algı mevcut. ^[iii]

2. Türkiye’de hayvanları korumaya yönelik bir milletlerarası sözleşme/düzenlemeden bahsedecek olursak bunun “Ev Hayvanlarının Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesi” olduğunu söyleyebiliriz. Türkiye söz konusu sözleşmeyi, 18 Kasım 1999 tarihinde imzalamış, 28 Kasım 2003 tarihinde ise onaylamıştır. Hayvanların korunması ile ilgili bunun dışında ülkemizin imzaladığı ve yürürlüğe koyduğu başka bir sözleşme bulunmamaktadır.

3. 5199 sayılı “Hayvanları Koruma Kanunu” ilk olarak Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü’nün 18.10.1995 tarih ve B.02.0.KKG/101-915/4778 sayılı yazısı ile Başbakan Prof. Dr. Tansu ÇİLLER tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı’na sunulmuş olsa da 01.07.2004 tarih ve 25509 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin 22.02.2019 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 1210 sayılı Kararı ile “Hayvanların Haklarının Korunması ile Hayvanlara Eziyet ve Kötü Muamelelerin Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi” amacıyla kurulan Meclis Araştırması Komisyonu 08 Mayıs 2019 tarihinde çalışmalarına başlamıştır.

4. Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü’nün belirtilen yazısı ile Başbakan Prof. Dr. Tansu ÇİLLER tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı’na sunulan genel gerekçede 15 Ekim 1978 tarihinde Paris’te UNESCO (Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Örgütü) merkezinde yayınlanan “Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesi” gösterilmiştir. Gerekçede “...katılmaya hazırlandığımız Avrupa Topluluğu üye ülkeleri ise adı geçen beyannamenin 14’üncü maddesi gereğince ülkelerinde hayvanları koruma açısından önemli adımlar atmışlardır” şeklinde bir açıklamaya yer verilmiştir. Ancak gerçekte kanunun genel gerekçesinde adı geçen UNESCO beyannamesi yoktur!

T.C.
Başbakanlık
Korunma ve Korular
Genel Müdürlüğü
Sayı : B.02.0.KKG/101-915/4778
18.10.1995

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cevre Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlıkça arazi Bakanlar Kararınca 6.10.1995 tarihinde kararlaştırılan "Hayvanlar Koruma Kanunu Tasarısı" ile görevleri bilgilendirilmektedir.

Cerejini arz ederim.

Prof. Dr. Tuzcu Çiller

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde çevreyi korumaya ilişkin 2072 sayılı Çevre Kanunu çerçevesinde ilk koruma, 2073 sayılı Millî Parklar Kanunu çerçevesinde de alan koruma şeklinde hayvan varlığının korunmasına çalışılmaktadır ve bu kapsamda bilimsel çalışmalarda olan hayvanlar da korunmaktadır. Ancak, dünya arazi toplumsal, iklimi ve vicdani açıdan, hayvan varlığını, canlı olarak değerlendirmeliği bir perspektifte tüm hayvanların eşitlikte korunması gerektiği konusunda bilimsel araştırmalar başlamıştır. Bu çerçevede 15 Ekim 1978 tarihinde Paris'te UNESCO (Bilimsel, Millîyetler Eğitimi Bilim ve Kültür Örgütü) çatısında gerçekleştirilen "Hayvan Hakları Beyannamesi" kabul edilmiştir. Kararınca hazırlanmış Avrupa Topluluğu üye ülkeleri ile, söz konusu Beyannamenin 14 maddelik gerekçe maddelerinde hayvanları koruma açısından önemli adımlar atılmıştır.

Kaynak: 18.10.1995 tarih ve B.02.0.KKG/101-915/4778 sayılı yazı

5. Hayvan hakları aktivistlerinin propagandalarıyla tüm dünyaya "yutturduğu" ve bu asılsız belgenin de meclisimizdeki bir yasaya gerekçe olarak gösterilmiş olması gibi bir skandalla karşılaşıyorsunuz! 15 Ekim 1972'de Prof. Georges Heuse isimli Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliği üyesi olan bir hayvan aktivisti UNESCO binasına girip 1948'de BM tarafından kabul edilen "Uluslararası İnsan Hakları Bildirgesi"nden esinlenerek kendi hazırladığı "Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesi" adlı 14 maddelik bildirisini okuyor. Daha sonra hazırladığı metne bir uluslararası yankı kazandırmak için de 1977'de isminde "uluslararası" kelimesini içeren "International League for Animal Rights (ILAR)" isimli bir dernek kuruyor. Küresel Sivil Toplum veri tabanındaki kayda göre üyelerinin çoğu istifa ettiği için dernek 1990'da kapatılıyor.[iv]

6. Bu uyduruk metin sadece UNESCO'da okundu ne UNESCO ne de BM tarafından kabul edilmedi. UNESCO'nun veya Birleşmiş Milletler'in kabul gördüğü veya yayınladığı hayvanlarla ilgili herhangi bir resmi beyanname mevcut değil. Günümüzde internette "**Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesi**" adıyla dolaşan 14 maddelik uyduruk metin 1972'de UNESCO'da George Heuses'in okuduğu ilk metnin düzeltilmiş halidir. George Heuses daha sonra bu metinde düzeltmeler yapmıştır. İkinci metin ilk defa 26 Ocak 1978'de Brüksel Üniversitesi'nin bir salonunda George Heuses tarafından okundu. Dikkat edin bu metinde amaç hayvanları korumak değil, "**hayvanlar adına eşitlik hakkı başta olmak üzere temel hakları**" belirlemektir. Konu ile ilgili UNESCO'dan alınan resmî belgeler yazının sonunda ek olarak yer almaktadır.

7. George Heuses'un 1972'de UNESCO'da okuduğu ilk metin insanlardan bahsederken "**diğerlerine göre ayrıcalıklı bir hayvan türü**" olarak söz eder. Oysa 1978 tarihli ikinci metinde ise Heuses, "**insanları açık bir şekilde diğer hayvan türleri arasında bir hayvan türü**" olarak sınıflandırır. Bu

uyduruk metnin bazı internet sitelerinde 10 maddelik versiyonu bulunmaktadır. Bu metin ise Fransa Hayvan Hakları Birliği isimli bir sivil toplum kuruluşunun George Heuses'un metnini alıp kendisine göre düzenleyip yayınladığı başka bir uyduruk metindir.

8. George Heuses'ın metni ilk çıktığı günden beri radikal hayvan sever (!) gruplar tarafından da kabul edilmiş bir metin değildir. Özellikle 9.madde dolayısıyla diğer radikal hayvan sever (!) aktivist gruplar tarafından şiddetle karşı çıkılmış ve çok da üzerinde durulmaya değer bir olay olarak görülmemiştir.[v]

9. George Heuse 1977'de verdiği röportajda kurduğu *International League for Animal Rights (ILAR)* derneği için hayvanların korunmasına yönelik bir dernek değil, hümanist, felsefi, etik ve yasal bir dernek olduğunu açıklıyor.[vi] **Hayvan Hakkı diye bir şey yoktur. "Hayvan refahı" veya "Hayvan Koruma" kavramları daha doğrudur.**[vii]

Hak kavramı irade ve talep kuramlarına dayanır. Hayvanların iradeleri olmadığı için insan hakları gibi hayvan haklarından bahsetmek absürttür.

Hayvan Hakkı (Animal Right) : ✘

Hayvan Refahı (Animal Welfare) : ✔

Bu konuyla alakalı sorun yaşamayan gelişmiş dünya ülkeleri başıboş hayvan konusunu çözerken **Hayvan Refahını** esas alır. Zaten Hayvan hakkı denen şey dünyada sadece radikal hayvan örgütleri ve radikal vegan örgütleri tarafından savunulur. Bu hayvanın insanla eşit olduğu yaklaşımını taşır. Ancak tüm gelişmiş ülkelerin uyguladığı yöntem "**hayvan refahı**" denen kavramdır. Burada mesela sakat ve hastalıklı hayvanlar ve popülasyonu kontrol etmek için diğer türler zaman zaman uyutulur. Ama radikal örgütler onların uyutulmamasını savunur ve tıpkı George Heuses'in yazdığı metindeki gibi **insan=hayvan** derler. Şimdi Türkiye'deki hayvan örgütleri yıllardır meclisi, milletvekillerini ve bakanları "**EVRENSEL HAYVAN HAKLARI BEYANNAMESİ**" isimli o uyduruk metinle bilerek/bilmeyerek baskıladılar. Ama o metin anlattığım şekilde Prof. George Heuses isimli o dönem Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine üye olan biri tarafından hazırlanan **BM** ve **UNESCO** ile ilgisi olmayan bir metin. Özetlersek **Animal Right** yoktur dünyada **Animal Welfare vardır**.

10. İnsan yaşamı öncelikli yaklaşımı ile **Başıboş Köpek Sorunu** ve insanların bu sorunla baş etmesi için insan haklarına saygılı ve insani bir uygulama olan Havrita yazılımı ile ilgili akli selim ve bilimsel açıklamalar yaptığı, kamuoyunu aydınlattığı gerekçesi ile İstanbul Barosu tarafından hakkında soruşturma açılan Avukat Devrim KOÇAK hanımefendi BM UNESCO merkezine aşağıda ekran

görüntülerini verdiğim bir yazışma yapmış ve konu ile alakalı UNESCO Archives sorumlusu A. Coutelle imzalı cevabi yazının görüntülerini paylaşıyorum.

Yazışmada özetle şöyle denilmektedir:

Av. Devrim KOÇAK kısaca tartışmalardan bahsettikten sonra şu iki soruyu sormuş.

Soru 1: Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesi (UDAR) UNESCO tarafından kabul edilmiş, tanınmış ve benimsenmiş midir? Soru 2: UNESCO tarafından kabul edilen ve ilan edilen, hayvanlarla ilgili ilkeleri içeren resmi bir sözleşme var mıdır?

A. Coutelle
UNESCO Archives

-----Message d'origine-----

De : Devrim KOÇAK <devrim.kocak@hotmail.com>

Envoyé : mardi 13 septembre 2022 11:35

À : Archives <archives@unesco.org>; Archives <archives@unesco.org>

Objet : UDAR

CAUTION: This email is external from UNESCO. Please be vigilant on its sender and content. ATTENTION : Cet e-mail est externe à l'UNESCO. Soyez vigilant sur son expéditeur et contenu.

To whom it may concern,

My name is Devrim Koçak, I am a lawyer in Istanbul bar/Türkiye.

I would like to get informed about a matter that is a debate in these days in Turkey.

I know the universal declaration on Animal Rights is a text written by George Heuses who is a radical animal activist and was a member of the General Secretariat of the UN in the 1970s. He submitted his text to UNESCO Director General in 1990. This declaration is by nature non-binding and never force governments to take action in line with its content. On the other hand, I know this declaration was only read at an event organized by an NGO at UNESCO and has never been approved by UNESCO and the UN.

But some animal activists in Turkey treat as if the declaration written by George Heuses was recognized and adopted by UNESCO and they think it can force the government to take action in line with it. Therefore, I would like to ask you for clear and official answers for make this confusion explicit for those people. Here is my two questions below.

Question 1: Is the Universal Declaration on Animal Rights (UDAR) accepted, recognized and adopted by UNESCO?

Question 2: Is there any official convention adopted and declared by UNESCO that includes principles about animals.

Thank you
Best Regards

Devrim KOÇAK

UNESCO Archives sorumlusu A. Coutelle'in cevabı ise özetle şu şekilde:

“Aslında UNESCO, Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesi'ni onaylamamıştır. Bu bildirme, Londra'da Uluslararası Hayvan Hakları Birliği (bugün: Fondation Droit Animal, éthique et sciences) tarafından Eylül 1978'de kabul edilmiş ve sözkonusu birlik tarafından 15 Ekim 1978'de Paris'te UNESCO binasında düzenlenen bir toplantıda ilan edilmiştir. Federacion Mundial (WFPA) ve UNESCO arasındaki resmi ilişkilerle ilgili üç kaydımız var. STK'larla ilişkiler için kayıtlar her zaman UNESCO biriminden gelir. Ekte, değiş tokuş edilen mektupların bir örneğini bulacaksınız. Ancak UNESCO bu kuruluşla resmi ilişkilerini sürdürmemektedir. Birlik (Bildirgenin yazarı) ile UNESCO arasında herhangi bir yazışma kaydı yoktur, ancak 1978 konferans ve toplantı takviminde toplantılarına yapılan atıfları da ekte bulacaksınız.”

Kimden: Archives <archives@unesco.org>
Tarih: 13 Eylül 2022 12:45:23 GMT+3
Kime: Devrim KOÇAK <devrim.kocak@hotmail.com>
Konu: RE: UDAR

Dear Mr. Koçak,

Thank you for your message.

In fact, UNESCO has not endorsed the Universal Declaration of Animal Rights. This declaration was adopted in London by the International League for Animal Rights (today: Fondation Droit Animal, éthique et sciences), in September 1978, and proclaimed in Paris on 15 October 1978 by the above league at a meeting which was held in the UNESCO building.
Please find the link to the foundation website here: <https://nam12.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fwww.fondation-droit-animal.org%2Fle-fondation%2Fmission%2F&data=05%7C01%7C%7C1f7c93b35da6492b2f0b08da956c95c7%7C84df9e7fe9f640afb435aaaaaaaaaaaa%7C1%7C0%7C637986591227833673%7CUnknown%7CTWfpbGZsb3d8eyJWljoIMC4wLjAwMDAil.CjQljoIV2uMzll.CjBTllIk1haWwll.CjXVCi6Mn0%3D%7C3000%7C%7C&data=0%7FoQ2Cpn8ZvIOYzvw6D5ZYnMsfzQxE8lzdky4tws%3D&reserved=0>

However, it seems that UNESCO had two opportunities to consider the question:

1. As part of an international committee on laboratory animals. Please refer to this document as an example of the work: https://nam12.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Funesdoc.unesco.org%2Fark%3A%2F48223%2Fpf0001148990_tre_locale%3Den&data=05%7C01%7C%7C1f7c93b35da6492b2f0b08da956c95c7%7C84df9e7fe9f640afb435aaaaaaaaaaaa%7C1%7C0%7C637986591227833673%7CUnknown%7CTWfpbGZsb3d8eyJWljoIMC4wLjAwMDAil.CjQljoIV2uMzll.CjBTllIk1haWwll.CjXVCi6Mn0%3D%7C3000%7C%7C&data=7nHBUJBSRNf5%2Bw9ml%2Bf6lXF3X6l8HnBLRZbHxDl%3D&reserved=0

2. In response to a request from the "Federacion Mundial Protectora de Animales" in relation with the United Nations Conference on the Law of the Sea (1958). Please find attached the relevant documents of the 49th session of the Council (annexed III).

We have three records in connection with the official relations between the Federacion Mundial (WFPA) and UNESCO. The records always come from the UNESCO unit for relations with NGOs. You will find attached an example of the letters exchanged. However, UNESCO does not maintain official relations with this organization. There is no record of correspondence between the League (author of the Declaration) and UNESCO, but you will also find attached the reference to their meeting in the calendar of conferences and meetings for 1978.

Best regards

A. Coutelle
UNESCO Archives

11. Şimdi de 2019'da kurulan "Hayvan Hakları Komisyonu"nun yayınladığı raporda bu belgeyi UNESCO belgesi zannedip nasıl 7 farklı yerde atıf yaptıklarını beraber inceleyelim. Hatta bu komisyonun kurulmasıyla ilgili gerekçelendirmede dahi kullanılmış. Yani bu komisyonun gerekçesi kökten çürüktür.

MECLİS ARAŞTIRMA KOMİSYON RAPORU 2019 Sayfa 5: "Hayvan hakları konusunda uluslararası düzeydeki önem arz eden metin, Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesi olup Beyanname; yaşayan bütün canlıların doğal haklara sahip olduğunu ve insanoğlu tarafından hayvanlara saygı gösterilmesini, bir insanın bir diğerine gösterdiği saygıdan farklı görülmemesini ifade etmektedir."

MECLİS ARAŞTIRMA KOMİSYON RAPORU 2019 Sayfa 16: "Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) tarafından yayımlanan "Hayvan Hakları Evrensel Bildirgesi" ile hayvan haklarının korunmasına yönelik düzenlenmiş diğer uluslararası belgelerde, hayvanların yaşama ve kötü muameleye maruz kalmama gibi temel haklara sahip oldukları vurgulanmaktadır."

MECLİS ARAŞTIRMA KOMİSYON RAPORU 2019 Sayfa 20: "Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) tarafından yayımlanan "Hayvan Hakları Evrensel Bildirgesi" ile hayvan haklarının korunmasına yönelik düzenlenmiş diğer uluslararası belgelerde, hayvanların yaşama ve kötü muameleye maruz kalmama gibi temel haklara sahip oldukları vurgulanmaktadır."

MECLİS ARAŞTIRMA KOMİSYON RAPORU 2019 Sayfa 49: "1978 tarihli Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesinde hayvanların alelade eşyalardan ayrılarak hayvanlara hak izafe edilmesine

rağmen bugün bazı modern hukuk sistemlerinde hayvanlar hâlâ eşya olarak nitelendirilmektedir. Bu hukuk sistemleri, hayvanları, doğrudan eşya olarak kategorize etmeseler de bu hukuk sistemlerinde, eşya tanımına uyan hayvanların hukuken eşya olarak kabul edildiği sonucuna varılabilir. Bir başka ifade ile bir hukuk sisteminde hayvanların eşya olmadığına dair özel bir düzenleme olmadığı sürece hayvanları eşya olarak nitelendirmek açısından bir engel bulunmamaktadır.”

MECLİS ARAŞTIRMA KOMİSYON RAPORU 2019 Sayfa 52: Raporun Dünyada ve Türkiye’de Hayvanların Korunması başlıklı birinci bölümünün “Hayvanların Korunması Konusunda Mevzuat” başlıklı ikinci kısmında Uluslararası Sözleşmeler başlığı altında; yine bu uyduruk beyannameden bahsedilmekte hatta 5199 sayılı Kanun’un 16’ncı maddesi (a) bendinin de bu olmayan evraka dayandığı ifade edilmektedir.

“Hayvan hakları konusunda uluslararası düzeydeki en önemli metin, Hayvan Hakları Evrensel Beynamesidir. Beyanname 15.10.1978 tarihinde Paris’teki Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) Merkezinde törenle ilan edilmiştir. Hayvan Hakları Evrensel Beynamesi; yaşayan bütün canlıların doğal haklara sahip olduğunun ve insan tarafından hayvanlara saygı gösterilmesinin, bir insanın bir diğerine gösterdiği saygıdan ayrı tutulamayacağına altını çizmektedir.”

MECLİS ARAŞTIRMA KOMİSYON RAPORU 2019 Sayfa 81: Burada 5199 sayılı kanunun tarihsel sürecini anlatıyor. “5199 sayılı Kanunun “Hayvanları Koruma” olan adının “Hayvan Hakları” olarak değiştirilmesi önerilmektedir. Gerek 5199 sayılı Kanunun gerekçesinde gerekse Kanunun TBMM Genel Kurulundaki görüşmelerinde, Kanunun hazırlanmasında Hayvan Hakları Evrensel Bildirgesinin esas alındığı ifade edilmiştir. Daha önceki bölümlerde bahsi geçtiği üzere, söz konusu Bildirge hayvanlara kötü muamele edilemeyeceği veya zalimane davranışlarda bulunulamayacağı, eğer bir hayvanın öldürülmesi gerekiyorsa, bunun bir anda, acı ve korku oluşturmadan yapılması gerektiği, bir insanın desteğine ihtiyaç duyan her hayvanın uygun beslenme ve bakım görme hakkına sahip olduğu, yaban hayvanlarının da yaşama hakkına sahip olduğu, kendilerine özgü kanuni statüleri ve haklarının hukuk tarafından tanınmak zorunda olduğunu ifade etmektedir.”

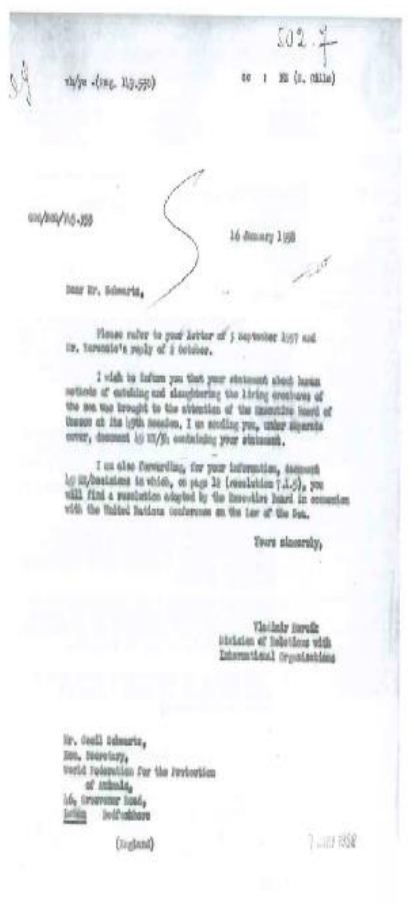
MECLİS ARAŞTIRMA KOMİSYON RAPORU 2019 Sayfa 185: “Hayvan Hakları Evrensel Beynamesi’ne tamamen aykırı uygulamalar içeren hayvan deneyleri ülkemizde yasaklanmalıdır. Gelişen teknoloji ile deneylerde canlı hayvan yerine kullanılacak alternatifler dikkate alınmalı ve İlaveten, kendileri için gereken tıbbi gereklilik ve zorunluluk dışında, hayvanların hangi gerekçeyle olursa olsun cerrahi müdahaleye tabi tutulmamasının düzenlenmesi gerekmektedir.”

BİLDİRGEYİ BUGÜN KULLANAN BAZI BELEDİYELER VE KURUMLAR

Maalesef bu uyduruk bildirge bugün hayvan dernekleri tarafından bilerek ya da bilmeyerek kullanılıp yasa yapıcılara, belediyelere birer baskı aracı olarak kullanılmaktadır. Aşağıda sadece 4 örnek verdik ama bu uyduruk bildirgenin kamu kurumlarını baskılamak için uluslararası bir anlaşma gibi lanse edilmesine artık son verilmelidir. Öyle ki bugün 5199 sayılı kanunun ana gerekçesine dahi uluslararası bir anlaşma gibi girebilmiştir!

- Pamukkale Üniversitesi: <https://www.pau.edu.tr/deab/tr/sayfa/hayvan-haklari-bildirgesi>
- Bursa Nilüfer Belediyesi: <https://www.nilufer.bel.tr/i/pdf/16.pdf>
- Üsküdar Belediyesi: <https://www.uskudar.bel.tr/tr/hayvanbarinagi/pages/hayvan-haklari-evrensel-beyannamesi/366>
- Gaziemir Belediyesi: <https://www.gaziemir.bel.tr/bildirge-hayvan-haklari.html>

Ek Belgeler: International League for Animal Rights (ILAR)'ın okuduğu söylenen maddeler ve UNESCO ile yazışmalar.

SONUÇ: BM ve UNESCO tarafından onaylanmış bir Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesi bulunmamaktadır.

DÉCLARATION UNIVERSELLE des DROITS DE L'ANIMAL

Le texte de la Déclaration universelle des droits de l'animal a été adopté par la Ligue internationale des droits de l'animal et les ligues nationales affiliées, lors de la troisième réunion internationale sur les droits de l'animal, tenue à Londres du 21 au 23 septembre 1977. La Déclaration, proclamée le 15 octobre 1978 par la Ligue internationale, les ligues nationales et les personnes physiques et morales qui s'associent à elles, sera soumise à l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture (U.N.E.S.C.O.), puis à l'Organisation des Nations Unies (O.N.U.).

Article 4

1. Tout animal appartenant à une espèce sauvage a le droit de vivre libre dans son propre environnement naturel, terrestre, aérien ou aquatique et a le droit de se reproduire.
2. Toute privation de liberté, même si elle a des fins éducatives, est contraire à ce droit.

Article 5

1. Tout animal appartenant à une espèce vivant traditionnellement dans l'environnement de l'homme a le droit de vivre et de croître au rythme et dans les conditions de vie et de liberté qui sont propres à son espèce.
2. Toute modification de ce rythme ou de ces conditions qui serait imposée par l'homme à des fins mercantiles est contraire à ce droit.

Article 6

1. Tout animal que l'homme a choisi pour compagnon a droit à une durée de vie conforme à sa longévité naturelle.
2. L'abandon d'un animal est un acte cruel et dégradant.

Article 7

Tout animal ouvrier a droit à une limitation raisonnable de la durée et de l'intensité du travail, à une alimentation réparatrice et au repos.

Article 8

1. L'expérimentation animale impliquant une souffrance physique ou psychologique est incompatible avec les droits de l'animal, qu'il s'agisse d'une expérimentation médicale, scientifique, commerciale ou de toute autre forme d'expérimentation.
2. Les techniques de remplacement doivent être utilisées et développées.

PRÉAMBULE

Considérant que tout animal possède des droits. Considérant que la méconnaissance et le mépris de ces droits ont conduit et continuent de conduire l'homme à commettre des crimes envers la nature et envers les animaux, Considérant que la reconnaissance par l'espèce humaine du droit à l'existence des autres espèces animales constitue le fondement de la coexistence des espèces dans le monde, Considérant que des génocides sont perpétrés par l'homme et menacent d'être perpétrés, Considérant que le respect des animaux par l'homme est lié au respect des hommes entre eux, Considérant que l'éducation doit apprendre dès l'enfance à observer, comprendre, respecter et aimer les animaux,

IL EST PROCLAMÉ CE QUI SUIT :

Article premier

Tous les animaux naissent égaux devant la vie et ont les mêmes droits à l'existence.

Article 2

1. Tout animal a droit au respect.
2. L'homme, en tant qu'espèce animale, ne peut exterminer les autres animaux ou les exploiter en violant ce droit; il a le devoir de mettre ses connaissances au service des animaux.
3. Tout animal a droit à l'attention, aux soins et à la protection de l'homme.

Article 3

1. Nul animal ne sera soumis ni à des mauvais traitements ni à des actes cruels.
2. Si la mise à mort d'un animal est nécessaire, elle doit être instantanée, indolore et non génératrice d'angoisse.

Article 9

Quand l'animal est élevé pour l'alimentation, il doit être nourri, logé, transporté et mis à mort sans qu'il en résulte pour lui ni anxiété ni douleur.

Article 10

1. Nul animal ne doit être exploité pour le divertissement de l'homme.
2. Les exhibitions d'animaux et les spectacles utilisant les animaux sont incompatibles avec la dignité de l'animal.

Article 11

Tout acte impliquant la mise à mort d'un animal sans nécessité est un biocide, c'est-à-dire un crime contre la vie.

Article 12

1. Tout acte impliquant la mise à mort d'un grand nombre d'animaux sauvages est un génocide, c'est-à-dire un crime contre l'espèce.
2. La pollution et la destruction de l'environnement naturel conduisent au génocide.

Article 13

1. L'animal mort doit être traité avec respect.
2. Les scènes de violence dont les animaux sont victimes doivent être interdites au cinéma et à la télévision, sauf si elles ont pour but de démontrer une atteinte aux droits de l'animal.

Article 14

1. Les organismes de protection et de sauvegarde des animaux doivent être représentés au niveau du gouvernement.
2. Les droits de l'animal doivent être défendus par la loi comme les droits de l'homme.

World Federation for the Protection of Animals

Founded 1950

502.7

President:
Dr W. Hugenholz,
Rapenburg 28,
Leyden, Netherlands.

Hon. Secretary:
Cecil Schwartz,
46 Grosvenor Road,
Luton, Bedfordshire,
Great-Britain.

Hon. Treasurer:
Mrs. A. Rutgers van Rozenburg
-baroness van Harinxma,
Birkstraat 106,
Soest, Netherlands.

Irving & Pierson
de Vijverberg 2
Hague

terdamsche Bank
num
: 584.000

Presidents
scobs, Belgium
Cl. Giese, Germany
Langwill, Great Britain
L. Lespine, France
A. Kühnle, Switzerland

Members of the Council:

A. Andersen, Denmark
Blum, Luxembourg
R. Douchez-Meneboode, France
uranton de Magny, France
Strich, Germany
H. van Fenema, Netherlands
- Dr. Frommherz, Germany
r. B. Funck, Sweden
R. Harvey Johns, Great Britain
arvey Johns, Great Britain
in Hesteren, Netherlands West Indies
H. Hvass, Denmark
M. Jeffrey Smith, British West Indies
P. D. Kapur, Great Britain
M. D. Marsans Comas, Spain
tellerup, Denmark
F. Meyzels, Israël
G. Pichler, Austria
oudrot, France
L. Rasch, Netherlands
M. Raymonde Hawkins, Great Britain
I. Rink, Netherlands
P. M. J. van Rooyen, South Africa
- Singh, India
N. F. da Silva, Portugal
Sholin, Finland
Ch. Stevens, U.S.A.
Y. Stott, Great Britain
Dr. M. Stuart, Netherlands
J. Trelanzi, Italy
Itacoq, France
E. Voorisman, Netherlands
Wagner, Germany
Williams, Great Britain
Dr. F. Wimmer, Austria
F. Wittemans, Belgium
Dr. Young, Great Britain
al Dr. Zappelloni, Italy

The Secretary,
Division of Relations with
Int. Orgns.
U.N.E.S.C.O.
19, Avenue Kleber
Paris 16.
France.

January 21st 1958.

Re: S/238.

Dear Sir,

The World Federation for the Protection of Animals begs to submit the following memorandum in the hope that with your valuable assistance, relief may be brought to animals suffering cruelties through the lack of proper Laws for their protection in many countries.

Memorandum.

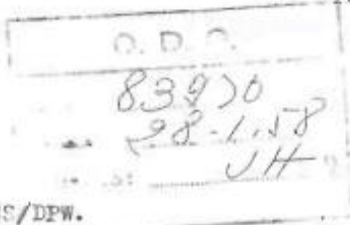
The World Federation for the Protection of Animals asks U.N.E.S.C.O. to point out to all their members at their next Congress, the desirability of:--

1. Encouraging animal protection, and the necessity to promote this among the youth of the world.
2. Promoting Laws for the protection of animals; these are essential and should be created in all countries. Cruelty to animals should be forbidden throughout the world.
3. Drawing the attention of all Member-States to the existence of the World Federation for the Protection of Animals, and encouraging all the S.P.C.A.s, in their countries to join the Federation.
4. The W.F.P.A. in submitting the above, wish to state that they do not expect U.N.E.S.C.O. to assist them financially.

Yours faithfully,

C. Schwartz,
Secretary-General. W.F.P.A.

CS/DPW.

194394
O.D.C.

ly

vh/yc -(Reg. 149.530)

cc : NS (M. Gille)

502.7

006/800/145.553

16 January 1958

Dear Mr. Schwartz,

Please refer to your letter of 5 September 1957 and Mr. Terenzio's reply of 2 October.

I wish to inform you that your statement about human methods of catching and slaughtering the living creatures of the sea was brought to the attention of the Executive Board of Unesco at its 49th session. I am sending you, under separate cover, document 49 EX/34 containing your statement.

I am also forwarding, for your information, document 49 EX/Decisions in which, on page 12 (resolution 7.1.5), you will find a resolution adopted by the Executive Board in connexion with the United Nations Conference on the Law of the Sea.

Yours sincerely,

Vladimir Boroff
Division of Relations with
International Organizations

Mr. Cecil Schwartz,
Hon. Secretary,
World Federation for the Protection
of Animals,
16, Grosvenor Road,
London Bedfordshire

(England)

7 JAN 1958

[i] “15 Ekim 1978’de Paris UNESCO evinde ilan edilen Hayvan Hakları Evrensel Bildirisi” başlığıyla Pamukkale Üniversitesinin resmi internet sitesinde sunulan 14 maddelik metin şu şekilde:

“Hayvan Hakları Bildirgesi

1. Bütün hayvanlar yaşam önünde eşit doğarlar ve aynı var olma hakkına sahiptirler.
2. Bütün hayvanlar saygı görme hakkına sahiptir. Bir hayvan türü olan insan, öbür hayvanları yok edemez. Bu hakkı çiğneyerek onları sömüremez. Bilgilerini hayvanların hizmetine sunmakla görevlidir. Bütün hayvanların insanca gözetilme, bakılma ve korunma hakları vardır.
3. Hiçbir hayvana kötü davranılamaz, acımasız ve zalimce eylem yapılamaz. Bir hayvanın öldürülmesi zorunlu olursa, bu bir anda, acı çektirmeden ve korkutmadan yapılmalıdır.
4. Yabani türden olan bütün hayvanlar, kendi özel doğal çevrelerinde karada, havada ve suda yaşama ve üretme hakkına sahiptir. Eğitim amaçlı olsa bile özgürlükten yoksun kılmanın her çeşidi bu hakka aykırıdır.
5. Geleneksel olarak insanların çevresinde yaşayan bir türden olan bütün hayvanlar uyumlu bir biçimde türüne özgü yaşam koşulları ve özgürlük içinde yaşama ve üreme hakkına sahiptir.
6. İnsanların yanlarına aldıkları bütün hayvanlar doğal ömür uzunluklarına uygun sürece yaşama hakkına sahiptir. Bir hayvanı terk etmek acımasız ve aşağılık bir davranıştır.
7. Bütün çalışan hayvanlar iş süresi ve yoğunluğunun sınırlandırılması ve güçlerini artırıcı bir beslenme ve dinlenme hakkına sahiptir.
8. Hayvanlara fiziki ya da psikolojik bir acı çektiren deneyler yapmak hayvan haklarına aykırıdır. Tıbbi, bilimsel, ticari ve başkaca biçimlerdeki her türlü deneyler için de durum böyledir.
9. Hayvan beslenmek için yetiştirilmişse de bakılmalı, barındırılmalı, taşınmalı, ölümü de acı çektirmeden ve korkutmadan olmalıdır.
10. Hayvanlardan insanların eğlencesi olsun diye yararlanılamaz, hayvanların seyrettirilmesi ve hayvanlardan yararlanılan gösteriler hayvan onuruna aykırıdır.
11. Zorunluluk olmaksızın bir hayvanın öldürülmesi yaşama karşı suçtur.
12. Çok sayıda yabani hayvanın öldürülmesi demek olan her davranış bir soykırım, yani bir suçtur.
13. Hayvan ölümüne de saygı göstermek gerekir. Hayvanın öldürüldüğü şiddet sahneleri sinema ve televizyonda yasaklanmalıdır.

14. Hayvanları koruma ve savunma kuralları, hükümet düzeyinde temsil olunmalıdır. Hayvan hakları da insan hakları gibi yasayla korunmalıdır.”

[ii] <https://www5.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem27/yil01/ss276.pdf> Bakınız: <https://hertaraf.com/haber-hayvan-haklari-hak-kavramini-sulandirmak-mehmet-altuntas-8706>

[iii] <https://www.malumatfurus.org/hayvan-haklari-evrensel-beyannamesi/>

[iv] <https://uia.org/s/or/en/1100037211> (Erişim Tarihi 26.05.2022)

[v] Neumann, J. M. (2012). The universal declaration of animal rights or the creation of a new equilibrium between species. *Animal L.*, 19, 91.

[vi] <https://www.ina.fr/ina-eclaire-actu/video/i19333881/declaration-universelle-des-droits-de-l-animal> (Erişim Tarihi 9.6.2022)

[vii] Bakınız: <https://hertaraf.com/haber-hayvan-haklari-hak-kavramini-sulandirmak-mehmet-altuntas-8706>